

notitie

FORUM STANDAARDISATIE 16 december 2015 Agendapunt 5. Voortgang Stuknummer 5A. Voortgangsnotitie

Dit stuk over de voortgang ten aanzien van de volgende onderwerpen ligt ter kennisname aan u voor:

- a) Geboekte successen
- b) Stand van zaken t.a.v. standaardisatie punten in Digiprogramma 2016-2017
- c) ECP congres
- d) Internationale standaardisatie
- e) Voorzieningen
- f) Regeling voorzieningen GDI

a) Geboekte successen

Met nog een paar weken te gaan tot de jaarwisseling zetten wij alvast enkele successen op een rij die we in het tweede trimester hebben geboekt:

- In totaal zijn er negen standaarden aangemeld: een nieuwe versie van een standaard en acht nieuwe standaarden.
- De handreiking Web of App is uitgebracht die veel goede publiciteit kreeg. Met de handreiking helpt het Forum Standaardisatie overheidsorganisaties te kiezen of een app, het web of beiden kunnen worden ingezet om de mobiele gebruiker te bereiken.
- Voor een vernieuwd leveranciersmanifest hebben rond de veertig partijen hun interesse getoond. Op het ECP-congres van 19 november jl. zijn de eerste manifesten ondertekend (zie hieronder). De ondertekenaars zeggen hiermee toe als leverancier de interoperabiliteit van de Digitale Overheid te bevorderen.
- Het Platform Internetstandaarden loopt goed. Via Internet.nl zijn inmiddels meer dan 50.000 testen uitgevoerd. Veel aandacht is er onder andere via sessies bij OPT en AlertOnline.
- Het aantal volgers op Twitter blijft groeien en staat momenteel op ongeveer 1700.

- Het Forum was dit jaar op 15 en 16 juni gastheer voor het ODF Plugfest in Den Haag voor internationale Open Documenten Community. De eerste dag bestond uit presentaties van leveranciers en de Engelse overheid. Bezoekers uit heel Europa hebben actief meegewerkt aan het testen op de tweede dag.

b) Stand van zaken t.a.v. standaardisatie punten in Digiprogramma 2016-2017

In het concept Digiprogramma (versie die 3 november naar Nationaal Beraad ging), staat op p.27 in de tabel "samenvatting activiteiten Regieraad Interconnectiviteit" onder standaarden:

1. Ten aanzien van de adoptie van informatieveiligheid standaarden wordt een streefbeeld opgesteld. De daadwerkelijke adoptie van deze informatieveiligheid standaarden wordt twee keer per jaar gemonitord.
2. Onderdeel van de tijdsplanning is de adoptie van verplichte standaarden van de lijst met verplichte standaarden in de GDI voorzieningen zelf.
3. De regieraad Interconnectiviteit stelt samen met de betrokken uitvoerende partijen een aansluitagenda op, waarin de uitvoerders verwachten aan te kunnen sluiten op de getoetste GDI-standaarden (een selectie van de 'pas toe of leg uit lijst').
4. Streefbeeld en tijdsplanning liggen begin 2016 ter goedkeuring in het Nationaal Beraad.
5. De vormgeving van toezicht en handhaving op de implementatie van standaarden en voorzieningen wordt gezien in het wetgevingstraject Wet GDI (in het kader van de handhavinginstrumenten in die wet).

Ad. 1,2,3

Momenteel wordt een ronde langs verschillende partijen gedaan (op architectenniveau). Daar ontstaat een beeld uit ten aanzien van het "streefbeeld informatieveiligheid standaarden" (punt 1). In diezelfde ronde wordt uitgevraagd wat haalbaar is t.a.v. de "aansluitagenda van (een selectie van de pas-toe-of-leg-uit lijst)" (punt 3).

Tegelijkertijd wordt in overleg met Logius bekeken welke tijdsplanning (punt 2) er is ten aanzien van de overige standaarden van de lijst in de GDI-voorzieningen die Logius beheert. Ten aanzien van de voorzieningen MijnOverheid, DigiD, DigiD Machtigen en het BSN-Koppelregister geeft de regeling Voorzieningen GDI al aan dat er per 1 november 100% adoptie moet zijn.

Ad. 5

Het wetgevingstraject Wet GDI loopt. De uitgangspuntenbrief Wet GDI gaat via de Ministeriële Commissie Digitale Overheid naar de Tweede Kamer. Daar staat ook de noodzaak van een grondslag voor verplichting van (nader te bepalen) standaarden in. De brief heeft vertraging opgelopen in de laatste MCDO en Nationaal Beraad, maar dat betrof niet het punt over standaardisatie.

c) ECP jaarcongres 2015

OP 19 november 2015 vond het jaarlijkse ECP-congres plaats in de Fokker-terminal in Den Haag. Over de gehele dag zijn er ruim duizend bezoekers geweest. Op de netwerkvloer hadden we twee prominente stands waar Forum Standaardisatie en Internet.nl zich presenteerden. Vooral het laten testen van de website op het voldoen aan de informatie beveiligingsstandaarden was zeer populair. Op twee schermen werd continu getest waarbij er regelmatig wachtrijen waren.

In het inhoudelijke programma werd de Forumpresentatie, waarin de moderne internetstandaarden aan bod kwamen, druk bezocht. Aan het eind van het plenaire programma heeft Digicommissaris Bas Eenhoorn het vernieuwde Leveranciersmanifest Open Standaarden onder de aandacht gebracht. Ten tijde van het ECP-congres hadden ruim veertig leveranciers aangegeven het Manifest te ondertekenen. De helft hiervan was aanwezig op het congres en bood de ondertekende versie aan de Digicommissaris aan.

Doel is het aantal leveranciers dat het manifest tekent te verveelvoudigen en jaarlijks enkele momenten te creëren waar het manifest onder de aandacht wordt gebracht en nieuwe leveranciers een publiek ondertekeningmoment hebben. Daarnaast worden de partijen die het manifest hebben ondertekend in de toekomst benaderd voor expertgroepen en kennissessies.

Via sociale media (Twitter) is het eerste Tweet over het Manifest ruim 4.200 impressies met 135 engagements (23 Retweets)

<https://twitter.com/openstandaarden/status/662580040937381890>

Aantal Tweets op /o congres	Impressions	Total engagem	Media engage	Retweets
Tweet 1	1.140	18	7	4
Tweet 2	2.777	68	20	10
Tweet 3	324	3		2
Tweet 4	406	21	13	3
Tweet 5	1.081	26	10	6
Tweet 6	1.995	66	31	10
Tweet 7	1.394	35	15	6
Tweet 8	518	16	7	2
Tweet 9	761	50	19	4
Tweet 10	790	36	20	5

d) Internationale standaardisatie

Het Europese Multi-Stakeholder Platform on ICT Standardisation (MSP) heeft in september en december twee keer vergaderd. De resultaten voor de standaarden van de NL-lijsten die bij het MSP zijn voorgedragen voor de identificatie-procedure is als volgt:

- XBRL heeft de EU-procedure met goed gevolg doorlopen: de Europese Commissie heeft een positief besluit genomen over de identificatie van XBRL 2.1 (door identificatie krijgen standaarden van fora en consortia voor aanbestedingsregelgeving een status die gelijk is aan die van formele standaarden).
- 27 IETF specifications, WCO Data model 3.5 en CMIS 1.0 zitten in de laatste fase van toetsing door sectorale experts. Dit geldt ook voor de mede door NL ingediende eSens standaarden: ebMS3-AS4, BDX location en ebCore-PartyID.
- De specificaties SFP (internetbeveiligingsstandaard) en SKOS (Simple knowledge organisation system), beiden dit najaar op de 'pas toe of leg uit'-lijst van het Forum geplaatst, zijn in de novembervergadering ingediend bij het MSP.

De Europese Commissie (EC) is een Public Consultation met betrekking tot een Priority ICT Standards Plan gestart. De EC gebruikt de uitkomsten van de consultatie om een en prioriteitsstelling en aanpak van standaardisatie-activiteiten te bepalen. Dit gebeurt in het kader van de Digital Single Market Strategy. De Forum Stuurgroep Internationaal heeft m.m.v. geïnteresseerde Forumleden en BFS namens het Forum gereageerd op de consultatie. Het Ministerie van EZ verzamelt, ook m.m.v. BFS, materiaal voor de NL-overheidsreactie. Ook in het kader van de Digital Single Market Strategy discussieert BFS mee over de wenselijkheid en invulling van een European Catalogue of Standards. Het Forum Standaardisatie en de lijsten met open standaarden worden hiervoor als Best Practice beschouwd. De NL ervaring met monitoring en adoptie-bevordering wordt daarbij meegenomen.

Op verzoek van het Ministerie van BZK heeft BFS een bijdrage geleverd aan de herziening van de Europese interoperabiliteits strategie (EIS) en het interoperabiliteits kader (EIF) door het EU ISA programma.

BFS leverde ook een bijdrage aan het eSens-project waar het Ministerie van EZ een werkpakket voor leidt. eSens, Electronic Simple European Networked Services, werkt aan ICT-oplossingen en generieke bouwstenen die dienstverlening over grenzen heen mogelijk maken. De bijdrage betrof vooral het inbrengen van BOMOS voor het inrichten van een governancestructuur voor het beheer van building blocks. Tevens zat BFS in de Nederlandse Stuurgroep e-SENS opgericht om implementatie van de Europese bouwstenen en diensten in de Nederlandse praktijk te borgen.

e) Voorzieningen

Dit najaar zijn twee procedures voor het toetsen van voorzieningen gestart. Het betreft de voorzieningen Digitaal Ondernemersplein en Digipoort PI.

Het Digitaal Ondernemersplein (www.ondernemersplein.nl) is een website van de overheid voor ondernemers, met informatie en met slimme verwijzingen naar transacties. Deze informatie en verwijzingen kunnen langs de businessprocessen van ondernemers, aan de onderneming worden aangeboden. De kamers van Koophandel beheert deze voorziening in opdracht van het Ministerie van EZ. Eind november heeft de expertgroep plaatsgevonden. Volgende stap is openbare consultatie.

Digipoort is het elektronische postkantoor van de overheid voor bedrijven en zorgt voor een snelle en veilige bezorging van berichten. De geautomatiseerde Digipoort Procesinfrastructuur (PI) kan daarbij een deel van de processen uitvoeren, zoals validaties en bewerkingen. Logius is beheerorganisatie van deze voorziening. In december staat de expertgroep bijeenkomst gepland.

De planning is om de resultaten van beide procedures in de maart vergadering voor te leggen aan het Forum.

f) Regeling voorzieningen GDI

Met de inwerkingtreding van de Wet elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst per 1 november jl. vindt in beginsel alle berichtenverkeer tussen de belastingplichtige en de Belastingdienst uitsluitend nog elektronisch plaats. Bij regeling heeft minister Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bepaald dat voor de informatieveiligheid van de onderhavige GDI-voorzieningen (MijnOverheid, DigiD, DigiD Machtigen en het BSN-Koppelregister) de norm/open standaard NEN-ISO/IEC 27002 en de open standaarden DNSSEC, TLS, SAML, SPF en DKIM van toepassing zijn.¹ Ook moeten de maatregelen die de minister neemt om inbreuken op en aantastingen van de beveiliging en de processen van de voorzieningen te voorkomen voldoen aan de open normen en standaarden op de 'pas-toe-of-leg-uit-lijst' van het Forum Standaardisatie.

De gehele regeling voorzieningen GDi is na te lezen op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2015-37158.html>

De Wet elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst is na te lezen op https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/34196_wet_elektronisch

De stand van zaken rond de wetgeving GDI wordt ter vergadering mondeling toegelicht.

¹ Plus de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) en de voorschriften informatiebeveiliging Rijksdienst (VIR en VIRBI)